

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva dravske banovine

»OBRTNI VESTNIK«

Izhaja tedensko, in sicer vsak petek in stane:

celoletno . . . . Din 40.—
polletno . . . . Din 20.—
posamezna številka Din 1.—GLASILO OKROŽNIH ODBOROV,
OBRTNIH ZDRUŽENJ IN OBRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9.

Nefrankrani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se
ne vračajo. Ponatisli dovoljeni
le z navedbo vira.Številka pri poštni hranilnici,
podružnici v Ljubljani 10.860.

XVI. letnik.

V LJUBLJANI, dne 21. marca 1933.

Štev. 6.—7.

Obrtništvo dravske banovine

9. marec je za nami. S tem dnem je padla končno odločitev glede sistema Zbornice v naši banovini. Rezultat kaže, da se je naše obrtništvo izreklo z ogromno večino za skupno zbornico.

V Ljubljani ostane torej skupna zbornica za trgovino, obrt in industrijo z avtonomnim obrtnim odsekom. Dejstvo, da se je naše obrtništvo izreklo za skupno zbornico, dokazuje, da je tudi v teh izredno težkih časih z vso sebi lastno treznostjo jasno pokazalo, da se ni dalo zavesti od navidezno lepih a praznih besed in gesel, ampak da hoče roko v roki z drugimi gospodarskimi stanovi naše banovine korakati tudi v naprej v enotni in skupni gospodarski fronti. V tej skupni gospodarski fronti, ki je v današnjih težkih časih edino primerna, smo mi obrtniki popolnoma enakopravni vsakemu drugemu gospodarskemu stanu, saj imamo v naši skupni zbornici popolnoma avtonomen obrtni odsek. V tem obrtnem odseku sklepamo mi obrtniki sami o vseh vprašanih, ki se tičejo našega obrtništva in obrtni odsek sam določa, kaj in kako se bo eno ali drugo obrtniško vprašanje razpravljalo in sam obrtni odsek o tem nemoteno sklepa. Sklepi in predlogi obrtnega odseka so končno veljavni in v taki obliki, kakor sam obrtni odsek zahteva, morajo iti na vsa merodajna pa tudi na najvišja mesta v državi.

S tem je jasno dokazano, da smo mi obrtniki v skupni gospodarski fronti, za katero smo se izrekli, popolnoma svobodni. Oprti na ta dejstva smo se brez najmanjšega koristoljublja s požrtvovalnostjo in idealizmom slovenski obrtniki borili za skupno zbornico in zmagali. Ni pa naš namen, da bi s pompom in širokoustenjem proslavljali to zgodovinsko dejstvo, ampak skromni kakor smo obrtniki hočemo v naši skupni zbornici še z večjim in intenzivnejšim delom delati za naše obrtništvo, ki preživlja danes najtežje čase, saj nosi na vseh straneh samo bremena, a od nikoder nima nikakega zasluga. Obrtnik je vedno rad plačeval razne dajatve, če je imel delo in kaj zasluga. Danes pa ni dela, ni zasluga, zato pa je edino pravič-

no, ako se mu znižajo bremena, a ne da se povišujejo. To velja za vsa bremena, tako tudi za socialne dajatve, odnosno bolniško blagajno. Tudi glede prakse, ki jo vodi inspekcija dela, zahtevamo mi obrtniki temeljite reforme, kajti nikakor ne gre, da bi se obrtnikamojstra, zlasti podeželskega kaznovalo zato, če je vajenec ali pomočnik en dan delal mogoče kake pol ure ali eno uro preko predpisane časa, a ne upošteva se prav nič to, ako pri mojstru vajenec ali pomočnik večasih po cele mesece nič ne delata, ker ni naročila.

Obeta se nam tudi socialno zavarovanje mojstrov, ki ga v načelu sicer toplo pozdravljamo, a na drugi strani zahtevamo, da se naj to zavarovanje izvede tako, kakor to žele obrtniške organizacije v dravski banovini, tako, da bo dana možnost, da bo naše obrtništvo vedelo zakaj bo plačevalo in da bo tudi samo gospodarilo s svojim denarjem, tako da bo zavarovanje, če že pride do njega, prišlo res v korist obrtnikom, mojstrom, ne pa da bi kak ogromen aparat večji del prispevkov vporabil zase.

Glede naše rak-rane, to je šušmarstva, ne bomo nikoli odnehali od naše zahteve, da je že s stališča spoštovanja zakona treba to zlo zatreti in ščititi zakonito delo. Zakonita določila za zaščito našega dela so razmeroma še dovolj stroga, gre le za to, da jih oblastva tudi res strogo izvajajo. Banska uprava je naš predlog radi tega osvojila in je zahtevala od podrejenih oblastev, da z vso strogostjo nastopajo proti šušmarjem sama od sebe. Izvajanju teh predpisov je treba od nas vseh posvetiti največjo pažnjo.

S tem sem samo na kratko pokazal, kako veliko je vprašanj, ki jih je treba z vso resnostjo obravnavati poleg drugih še čisto strokovnih naših zadev. Zato bo treba veliko resnega dela, kajti le resno delo bo želo uspeh. Tega resnega dela se moramo poprijeti vsi brez izjeme in pozabiti vse, kar nas je dosedaj ločilo ter imeti le en edini cilj pred očmi, to je dobrobit našega obrtništva.

Josip Rebek.

Občni zbor Obrtniškega društva v Ljubljani

Poročila o agilnem delovanju društva

Akcija obrtniški Vajenski dom pred izvršenim dejstvom.

Na obrtniški praznik, v nedeljo 19. t. m. dopoldne se je vršil v vrtnem salonu restavracije »Zvezda« v Ljubljani redni letni občni zbor Obrtniškega društva, ki so se ga poleg članov udeležili tudi zastopnik »Slovenskega Naroda« g. Gaber in zastopnik »Jutra« g. Mrzel. Občni zbor je pozdravil in vodil, vsled nujne odsotnosti predsednika Josipa Rebeka, društveni podpredsednik Franjo Igljič. Uvodoma je po pozdravu prečital pismeni pozdrav in poročilo odsotnega predsednika, katero poročilo se glasi:

Spoštovani tovariši obrtniki!

Ker sem nujno zadržan na drugem mestu, mi je silno težko, da ne morem prisostvovati našemu današnjemu občnemu zboru ter vas pred vsem prosim blagohotnega oproščenja, obenem pa izrekam najtoplejšo pozdrave vsem zavodnim zborovalcem in stanovskim tovarišem!

Danes, ko odbor polaga obračun svojega dela, ki je obenem združen v lepo stanovsko slavoje povodom našega obrtniškega praznika, ko praznuje obrtniški stan v dravski banovini svojo »slavo«, smatram ta dan kot važen mejnik v razdobju in napredu našega društva.

V zavesti plemenitega dela, ki si ga je začrtalo naše društvo kot matica vsega organizatornega gibanja med obrtništvo v Sloveniji, je korakal odbor preko vseh ovir, ki jih je treba prehoditi tudi za dobro delo, pa če tudi prihajajo iz vrst naših stanovskih tovarišev, preko vseh peripetij je vztrajal odbor in delal v idealizmu v korist, v na-

predek in za izobrazbo celokupnega našega stanu. To delo ni bilo majhno, a samozatajevanje in plemenita ljubezen je krepila sile, da smo uspeli in napredovali.

Predno prihajam k podrobnostim poročila, me veže čut pijetete, da se spominim umrlih Ivana Mihelčiča, Frana Grabjeca, starega mojstra Zamljena in dobrotnika Roberta Kollmana. (Navzoči so počastili spomin s »Slava« klički stoje.)

Gigantska gospodarska depresija, ki jo preživlja sleherni naš gospodar, nas ne sme potreti v sili in zavesti, potrebno nam je vztrajati in vzdrževati, pa mar naj pride še hužše. Naš obrtnik je žilav in vztrajen, ko hrast na hribu, ki klubuje vsem viharjem, stoji on in brani naše narodno gospodarstvo.

Tovariši! Preko nas gre blagostanje in preko nas gre borba za naš vsakdanji kruh. A ta kruh, ki si ga reže v tej dobi naš obrtnik, je suh in grenak.

Naši izdelki, ustvarjeni s spretnostjo naših rok in našega razuma, nimajo prave vrednosti. Javnost je topa za vsako pravo in strokovno rokodelsko izvedbo. Sili jo borba obstanka, da se zadovoljuje z izdelki, ki podcenjujejo našo sposobnost, so pa cenejši in v teh časih tudi zadoščajo.

Malenkosten je naš zaslužek, če ga je že kaj. Komaj zadošča, da preživljamo svojo družino in se vzdržimo na površju. Naše delavnice stoje prazne in po orodju in strojih se zbira prah. Prisiljeni smo na redukcije svoje osebja in veča se brezposelnost.

Davčne obveznosti, socialne in javne dajatve presejajo že davno mejo dosegljivosti in možnost zadostitve. Zato smatram, da z današnjega našega zbora ponovno povzdignemo glas in ob 12. uri opozorimo merodajne činitelje, da je obrtnik za svoje sedanje zaposlenje mnogo preveč preobložen in resno naj se skrbi, da se mu omogoči s primernimi davčnimi predpisi razvijati in voditi svoje obratovanje.

Z revizijo socialnih dajatev za delavstvo se mora znižati danes za naše prilike mnogo previsoko odmerjeni predpis.

Postopanje inspekcije dela presega v danih gospodarskih prilikah možnost naše sposobnosti in se zavarujemo proti vsem poizkusom, ki streme za novimi obveznostmi in obremenitvami ter nas silijo do investicij, ki spadajo v boljše čase.

To so bežni pogledi žalostne sedanjosti. Društvo preko vseh teh vprašanj ne sme iti in mnogo bo imel posla novi odbor.

V podrobnostih vašega današnjega dnevnega reda boste razpravljali še o raznih drugih važnih vprašanih in iskreno želim, da posveti zbor najboljše svojo pozornost za vse umestne sklepe.

Prezreti ne sme našega vajenskega vprašanja. Dvigniti izobrazbo našega naraščaja pri praktičnem delu v delavnici in ga kulturno usposobiti. Vajenec je kri naše krvi, telo našega stahu, ki ga moramo okrepiti z najplemenitejšimi čini. Tudi ta naš naraščaj preživlja svojo krizo. Vzgoja našega naraščaja je najresnejše vprašanje obrtniškega stanu.

Z ustanovitvijo Obrtniškega vajenskega doma v Ljubljani je položen temeljni kamen nadaljnemu razmahu na-

šega rokodelstva. Iz srca želim, da bi današnji naš zbor sprejel predlog odbora in v celoti tudi potrdil predlagani pravilnik.

Ko ponovno izražam obžalovanje, da ne morem prisostvovati, izrekam vročo željo, da bi vaše zborovanje poteklo v najlepšem soglasju in rodilo mnogo dobrih uspehov, vas priščno pozdravljam in kličem: Zberimo se tovariši v složnosti in prijateljstvu vsi brez razlike k dobremu delu za napredek našega stanu. Dvignimo zastavo stanovske sloge in zavesti kvišku in za njo naj koraka verno in udano sleherni naš stanovski tovariši!

Naj živi naš stan! Naj živi in jači se obrtniška sloga! Vaš Josip Rebek.

Predsednikovo poročilo je bilo sprejeto z živahnim odobravanjem, kakor tudi poročila odsekov, ki so jih podali načelniki odsekov: za strokovni Franjo Igljič, za mladinskega pa Milko Krapež. Obširno poročilo o agilnem delovanju društva je podal društveni tajnik Filip Pristov.

Zanimivo poročilo se glasi:

Visokospoštovani gospodje društveniki!

Srečno naključje nas je zbralo, da prav na tako pomembni dan kot je današnji, na naš obrtniški praznik, podajamo pred vami poročila našega plodnosnega delovanja v času od zadnjega občnega zbora pa do danes. Še prav poseben pa je današnji občni zbor, ker se vrši v času, ki nam daje popolno jamstvo za krepkejši razvoj našega društva in da bo naše delo moglo iti mirno svojo pot le v korist članstva in sploh obrtništva. Vse naše dosedanje delo je šlo pod geslom: »Delajmo, da bo vse obrtništvo uvidelo in spoznalo, da smo krenili na pot, ki je v prid celokupnosti.«

Izločevali smo v našem delu osebno politiko in strankarstvo, samo da nam je bilo delo lažje in plodnosnejše.

Če premostrimo naše delo v organizacijskem pogledu, potem naj predvsem omenim krasno zadržanje in solidarnost članov, ki so po svoji veliki uvidenosti in razumevanju na zadnjem rednem občnem zboru poverili vodstvo društvene uprave sedanemu odboru. Čeprav so se vršile volitve v najlepšem redu in strogo objektivno, kar je bilo javno priznano tudi od tam nasprotujoče struje, smo morali po pritisku na izredni občni zbor. Sicer je ostalo vse pri starem. Že na prvih sejah se je porodila velika misel, da je treba delo razpustiti v čim širšem pomenu, zato smo osnovali odseke, ki so utegnili obširno delo društva uspešno vršiti. Tako smo obnovili in deloma ustanovili: gospodarski odsek, ki je bil poverjen g. predsedniku, strokovni odsek z g. Igljem na čelu, prireditveni odsek z mojo malenkostjo, mladinski ali vajenski odsek z g. Krapežem in tiskovni odsek z g. predsednikom na čelu. Vsi odseki so samostojno vršili svoje delo s člani, ki so bili koptirani v te posamezne odseke, celokupno delo pa je bilo kontrolirano s strani glavnega odbora in so bili tudi od tega vsi sklepi potrjeni.

Naše sodelovanje in delovanje je bilo mnogostransko in ne laskam si, če v svojem tajniškem poročilu omenjam, da smo sodelovali pri vseh važnejših vprašanjih, ki so kaj tangirala naše članstvo in obrtništvo sploh. Tako smo ukrenili potrebne korake za omiljenje zakona o pobijanju draginje, ki je v marsičem bil krivičen, svoje pomisleke smo uveljavili proti uveljavljenju zakona o zaščiti kmetov in smo terjali tudi zaščito obrtnika, zavzeli smo se za prepoved raznih del po kaznilnicah in drugih javnih ustanovah, zelo temeljito smo se zavzeli za iztrebljenje šušmarstva in za najodločnejše ukrepe v dosego našega namena, sodelovali smo z zahtevami v korist našega obrtništva in članstva pri oddaji del domačim obrtnikom davkoplačevalcem, udeležili smo se informativnega sestanka Zanatske banke podružnice v Ljubljani, kjer smo izpregovorili našo zahtevo po poenostavljenju poslovanja pri podeljevanju kreditov in zahtevu po znižanju obrestne mere, intervenirali smo v pogledu obrtniških teženj pri g. ministru Mohoriču in inspektorju dr. Pavletiču, sodelovali na anketah, pri katerih se je šlo za denarni promet in kredite, bili smo v najtesnejših zvezah z našo zbornico in kraljevsko bansko upravo ter pristojnimi ministri ter intervenirali in vlagali predstave. Omenim naj še, da smo se udeleževali diskusijskih večerov kluba občinskih svetnikov, ki so nam dali ti večeri mnogo vpogleda v naše gospodarstvo zlasti v gospodarstvo mesta Ljubljane in da smo si mogli ustvariti svoje zaključke, kaj in v katerem pravcu bo treba še delati za izboljšanje položaja obrtništva mesta Ljubljane — kot davkoplačevalcev.

Da pa rezultiram vse naše akcije in da jim dam najbolj viden izraz, ne smem obiti naše velike akcije, ki smo jo napravili in ki je rodila precejšen uspeh, to je prireditve velikega obrtniškega zborovanja v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, katerega so se poleg zastopnikov oblastev udeležile številne zadruge po svojih odličnih zastopnikih in kateri zbor je rodil zaključke, preko katerih tudi oblastva niso mogla mimo. S tem zborom je pokazalo naše obrtništvo in zlasti naše članstvo, da ima smisel, da v dostojni in nekrivičavi formi, pač pa predvarno razglablja najbolj pereča vprašanja obrtni politike. Tudi sodelovanje pri uveljavljenju obrtnega zakona ne smemo prezreti, saj smo nešteto krat uveljavili svoj veto.

Naše sodelovanje z ostalimi organizacijami, ki imajo iste cilje in namene kot naše društvo, je bilo prav prisrčno. Sodelovali smo s centralo Zveze obrtnih društev v Celju, stopili v stike z novoustanovljenimi »Obrtniškim društvi« v Konjicah in Rogiški Slatini, sodelovali pa smo tudi z drugimi obrtnimi korporacijami iz notranosti naše države.

Tudi za izobrazbo in vzgojo, prav za prav za informativnost našega članstva je društvo preskrbelo s tem, da je napravilo več predavanj, med katerimi naj naglasim predavanje g. tajnika Zbornice za TOI dr. Pretnarja o obrtnem zakonu in njegova določbah, predavanje našega predsednika g. Rebeke o obligatornem predvidenem mojstrskem zavarovanju ter predavanje odvetnika g. dr. Milana Šubica o pravnem varstvu obrtnika.

Posvetili pa smo pažnjo tudi našemu obrtnemu naraščanju, zakaj poklicani smo zavzeti se tudi za kader naših bo-

dočih naslednikov, ker mi bomo nosilci odgovornosti njihove izobrazbe pred svetom. Priredjali smo predavanja znanstvene vsebine, katerih so se udeleževali vajenci in vajenke. Ustanovili smo vajenski pevski odsek in tamburaški odsek, ki prav marljivo delujeta, kar se boste utegnili prepričati iz poročila načelnika odseka.

Ce omenjam delo prireditvenega odseka, moram pri tem vezati storjeno delo deloma z delom vajenskega ali mladinskega odseka. Zelo v moralnem pogledu uspeha prireditve je bila proslava praznika Narodnega uedinjenja, ki jo je priredila naše društvo s sodelovanjem mladinskih odsekov. Dalje ne smem prezreti tradicionalne plesne prireditve društva, ki je prav tako zadovoljila, ne prezrem naj pa tudi nastopa naših mladinskih odsekov v radiu, ko se je imela vsa banovina priliko prepričati o našem pravem delu in skrbi tudi za vzgojo obrtnega naraščanja in končno se spomnim še sinoči uspele prireditve v proslavo obrtniškega praznika.

Kar se tiče ugleda našega društva v našem javnem gospodarskem socialnem in kulturnem oziru, naj naglasim, da je naše društvo lahko ponosno, saj ima zastopnike skoraj v vseh važnejših zastopih. V občinskem zastopstvu mesta Ljubljane imamo ugledne zastopnike: častnega predsednika Turka, predsednika g. Rebeke, gg. Urbasa, Lombarja, Šterka, Zajca, Dachsa in Vrbinca. Za podpredsednika Zbornice TOI je bil po odloku g. ministra trgovine in industrije imenovan naš g. predsednik in je vzeti to v posebno počaščenje našemu društvu, saj je že ob nastopu svoje funkcije pokazal živo zaveznanje, če omenim pri tem predstavko glede pobijanja šušmarstva in njeno rešitev. Dalje so bili imenovani in voljeni v zastopstvo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev gg. Rebek, Krapež in Kersnič, na mesto predsednika Okrožnega odbora pa je bila imenovana moja skromna oseba. Omenim naj še, da je društvo podpisalo adresso Njegovemu Veličanstvu Kralju, da dokumentira svojo vdanost, saj je bilo naše društvo v narodnem pogledu vselej zavzeto za skupno jugoslovansko stvar.

Sej je imelo društvo, in to štejem le glavne odbove seje, dočim izločam seje odsekov in širše sestanke, 15, kar kaže živo delavnost društva. Število došlih in odposlanih dopisov, predstavk in intervencij je veliko. V času od zadnjega občnega zbora pa do danes je prijavilo pristop 27 novih članov, dočim smo črtali iz seznama 143 članov, ki niso iz malomarnosti hoteli plačevati članarine, ali pa so se odvojili. Vendar je naše število častno in zelo lepo in predstavlja le kader zavednih in društvu vdanih članov. Zato mi je dolžnost, če izrazim po nalogu odbora zahvalo za vso vdanost, ljubezen in podporo do društva.

Gospoda! Imeli ste priliko prepričati se iz tega poročila, da smo delali in da je bilo vse delo osredotočeno le v korist nas vseh in v podkrepljenjem ugleda našega društva v vsem javnem življenju. Kam bi prišel, če bi v podrobnosti navajal vsebine pisem, če bi hotel vse potankosti omenjati. Preobširno bi bilo, pa saj to poročilo je že samo na sebi dovolj zgovorno in izključuje vsake dvome in pomisleke. Nismo bili kričavi, ker nismo zagovorniki brezplodne reklame, pač pa smo delali tiho in zato tudi lah-

ko danes z upravičenim ponosom gledamo na sadove svojega intenzivnega dela, ki je venčano s krono dosege najsvetlejšega ideala in cilja z uresničenjem pridobitve obrtniškega vajenskega doma, v katerem bo imela naša mladina svoje zavetišče, ognjišče izobrazbe in da bo postala upoštevan član človeške družbe, v bodočnosti pa steber naših stremeljenj in izobražen predstavnik in sestavni faktor našega obrtnega stanu.

Kritiko o našem delu prepuščam Vam, prepričan pa sem, da boste to moje poročilo sprejeli z zadovoljstvom na znanje in s tem odobrili naše delo in je priznali kot pravo delo, siužeč le koristim obrtništva in koristim naše skupnosti.

Z živahnim odobravanjem in zadovoljstvom so sprejeli navzoči to tajnikovo poročilo. Podpredsednik in član davčnega revizijskega odbora sta podprla poročilo še z izvajanjem o davčnih zadevah, nakar je bilo podano po blagajniku Urbasu blagajniško poročilo, ki je dobilo popoln absolutorij s pohvalo s strani revizorjev. Pri vprašanju »sklepanje o višini članskih prispevkov« je obveljal predlog tajnika in odbornika g. Pristova, da ostane pri dosedanem. Ena najvažnejših točk dnevnega reda in kar pomeni največji uspeh in pridobitev društva, je bilo vprašanje akcije obrtniškega vajenskega doma v Ljubljani.

Idejni vodja vse vajenske akcije, načelnik g. Milko Krapež, je obširno poročal, kako smo po prizadevanju in zaslugi g. senatorja Rožiča, obč. svetnika Miroslava Urbasa, visoke banke uprave in mestnega načelstva ter naše zbornice, prišli do obrtniškega vajenskega doma, ki ga bo upravljala kuratorij, v katerem bodo po en zastopnik kr. banke uprave, mestne občine, zbornice TOI, zavoda za pospeševanje obrta zbornice TOI, odposlanec okrožnega odbora in štiri zastopniki Obrtniškega društva v Ljubljani. Namen tega zavoda je, da dobivajo v njem versko-nravno in telesno vzgojo ter potrebno oskrbo predvsem ravnajo doletni dečki, ki se učijo rokodelstva ali obiskujejo kako strokovno šolo ali tečaj, izjemoma pa tudi pomočniki, ki morajo bivati radi strokovnih izpitov ali iz podobnega tehtnega razloga prehodno v Ljubljani. Načelnik Krapež je nato prečital pravila o ustanovitvi in organizaciji obrtniškega vajenskega doma. Splošna pažnja izvajanjem govornika in izredno toplo odobravanje so bili najbolj zgovorna priča sodbe, da članstvo jako odobrava delovanje odbora, kar so še posebej dokazali s tem, da je bila po g. Steinerju predlagana kandidatna lista z g. Rebekom kot predsednikom in g. Franom Igljem kot podpredsednikom soglasno sprejeta.

V odbor so bili izvoljeni: gg. Hibšer Hugo, Pristov Filip, Krapež Milko, Urbas, Miroslav, Šifer Matija, Bricelj Ivan, Götzl Karol, Batjel Fran, Primožič Ferdo, Fajfar Matej, Krapež Fran, Rogelj Vaclav, Lombar Alojzij, Špeletič Albert, Lipnik Janko in Mežnar Josip, kot pregledovalca računov Brecljnik Alojzij in Turk Rajko, kot predsednik razsodišča pa Toni Josip. Sprejet je bil predlog g. Grlica, da se lahko koptirajo po potrebi tudi člani drugih strok v zastopstvo.

Po kratkem govoru g. Milka Krapeža je podpredsednik g. Iglje s pozivom na složno delo in zahvaljujoč se za častno udeležbo, zaključil okrog 12. ure lepo uspeh občni zbor.

† Josip Kelbel

Kdo bi si mislil, da bo tako iznenada, tako nepričakovano odjeknila žalostna novica, da se je preselil v boljše življenje dobi naš tovariš Jože. razgiban svetovalec, družabnik in obrtniški tovariš, danes pa strti in ne-giben na mrtvaškem odru v svojem prijaznem domu na Poljski poti, ki si ga je ustvaril z rokotvorno silo, sposobnostjo in štedljivostjo skromnega obrtnika, da napravi družini svetišče medsebojnega zastopstva, sebi pa prijetno pokojišče, kadar bi popuščale telesne sile. Mrtev je delavec, ki mu je bilo življenje le delaven dan, a le redkokdaj praznik. Kakor blag človek po srcu, velikodušen v odpuščanju, nikdar sebičnež je našel vselej dovolj časa, da je strnil svoje sile in vse svoje prirodne sposobnosti ter vrline v dobro splošnosti. Deloval je v lastni zadrugi kot odbornik za poboljšanje svojega in svojih tovaršev položaja, bil je vzoren član Obrtniškega društva, ki se ga bo z velikim spoštovanjem spominjalo, bil pa je zastopnik v številnih drugih korporacijah svojega ožjega okoliša — Most. Karkoli je delal, je bilo delo dobro in delo nesebično, zato bo v svojih delih živel med nami, mi pa bomo ohranili svetel spomin na našega do-brega tovariša Jožeta, ki mu ni bilo usojeno dočakati tistih lepših časov, ki se jih nadejajo njegovi tovariši, ko bi se zopet enkrat lahko obistinilo staro reklo: »Obrt ima zlato dno«. Po-čivaj v miru dobi tovariš!

Zaščita fotografske stroke

Kr. banska uprava dravske banovine je izdala vsem podrejenim oblastvom prve stopnje in policijskim upravam v Ljubljani, Celju in Mariboru razpis, ki je zelo važen v pogledu zaščite legalnega fotografskega obrta in ki se glasi:

»Združenje fotografov za dravsko banovino v Ljubljani je opozorilo kr. bansko upravo na jako slabe slike, ki se opazajo v mnogih legitimacijah.

Povprečno 50 odstotkov slik ne odgovarja zahtevam, katere so stavljenе, in sicer iz razloga, da ne predstavljajo slike, zaradi slabe izdelave dotičnega kot je naveden v legitimaciji. Take legitimacije se lahko izkoriščajo tudi po drugih osebah. Vse te slike so izdelane na šušmarjih.

Zato naprošamo p. n. naslov, da v bodoče odklanja vse slike za legitimacije, ki niso izdelane od poklicnega fotografa, ker s tem boste pomogli domačemu obrtniku in preprečili vsako zlorabo legitimacij, kar bo tudi Vam v korist.

Prednje se Vam priobčuje zaradi znanja s pristavkom, da zavračate fotografije, o katerih boste zaznali, da so jih izdelali neupravičeni fotografi.

Kakor smo zvedeli, je zbornica zavzela stališče, da bo v bodoče pri prošnjah za izdajo potniških legitimacij sprejemala samo slike, ki bodo nosile žig upravičenega fotografskega obrtnika ter brezobzirno odklanjala vse slike, ki niso izdelane od upravičenih poklicnih fotografov.

Zbornica je v tem oziru naredila odločen korak v zaščito legalnih fotografov in je potrebno, da tudi fotografski obrtniki s svojim nadzorstvom pri pomorejo točnemu izvrševanju teh predpisov.

Obrtniki, obrtnice! Zadržni funkcionalni in zadruge, podpirajte tovariše obrtnike in se poslužujte pri legitimacijah le fotografij, ki so izdelane po poklicnih fotografih!

Naša usnjarska industrija

Statistika okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani razlikuje dve vrsti usnjarskih industrij: proizvajanje usnja (strojarne, mlini za drevesno skorjo itd.) in predelovanje usnja (izdelovanje čevljev, jermenov, sedel, torb itd.). Industrijo raznih surogatov za usnje, ki je pa pri nas prav slabo razvita, pršteavamo k usnjarski industriji. V dravski banovini imamo trenutno okroglo 100 obratov z okrog 1.450 delavci, ki izdelujejo usnje (strojijo kože). Obratov, ki usnje predelujejo, imamo pa nad 1.400 z okrog 3.300 delavci. Razvoj obeh industrij od l. 1926. dalje kažejo naslednji podatki o številu pri OUZD v Ljubljani zavarovanih delavcev.

	Število delavcev	Število delavcev
	izdelavaje	predelova-
	usnja	nje usnja
30. 6. 1926.	1.986	4.572
" " 1927.	2.175	4.755
" " 1928.	2.060	4.702
" " 1929.	2.073	4.987
" " 1930.	2.160	4.910
" " 1931.	1.644	4.359
" " 1932.	1.402	3.307
7. "	1.394	3.282
8. "	1.436	3.248
9. "	1.509	3.295
10. "	1.514	3.380
11. "	1.497	3.514
12. "	1.483	3.568
1. 1933.	1.445	3.125

Obe vrsti usnjarskih industrij sta v začetku gospodarske krize, to je do sredine l. 1930., v glavnem nekoliko napredovali. V teku krize, to je od sredine l. 1930. do sredine l. 1932., sta pa padli vsaka za okrog 30 odstotkov. Od sredine 1932. dalje se gibljeta obe industriji skoro stacionarno. Manjša valovanja so slučajnega ali pa sezonskega značaja. Tudi padec predelovanja usnja v januarju l. 1933. je najbrž sezonski. Ljudje se preskrbe z zimskimi čevlji že do božiča. Naročila za pomlad in poletje se pa pojavijo kasneje. Tako mora čevljarsko delo v januarju popustiti. V usnjarski industriji se nam ne obetajo nikake posebnosti, niti kakšen pomemben vzgon ali gospodarski polet, niti kakšna pomembnejša gospodarska deprecija.

Naglasiti moramo še, da se usnjarska industrija razvija pri nas na zelo zdravi podlagi. Harmonija med produkcijo in rabo usnja je zelo velika — skoro popolna, kakor je razvidno iz obeh grafikонов. Obe krivulji v glavnem istodobno naraščata in istodobno padata. Take skladnosti ne dobimo lahko pri ostalih industrijah. Pri tekstilni indukciji na primer je divergenca med produkcijo in rabo zelo velika in ne zdrava.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Kaj je novega?

Smrtna kosa. V sredo 8. t. m. so pokopali v Ljubljani dolgoletnega člana čevljarke zadruga in starega člana Obrtniškega društva čevljarjev — mojstra Ivana Zamljena. Naj mu bo lahak večni sen!

Službeni list kot uradni list kr. banske uprave dravske banovine prinaša v 20. kosu Letnika IV. »Izpremembo odredbe o izpitni komisiji za mojstrske preizkušnje zidarjev, tesarjev, klesarjev in studenčarjev«, v 21. kosu letnika IV. pa »Pravila okrožnih odborov obrtniških združb«.

Obletnica strahotnih borb. 21. februarja je minilo 17 let od onih strahotnih borb pred francosko trdnjavo Verdun. Kako strahotne so bile borbe z Nemci, kaže žalostno dejstvo, ko je moralo 460 tisoč mrtvih, ranjenih in pohabljenih plačati s krvjo to zmago.

Tudi gostilničarji svojo zbornico. Ko smo imeli priliko slišati, da zahtevajo zagrebški trgovci z mešanim blagom samostojno zbornico, se nismo zdaj prav nič začudili, če prihajajo z enako zahtevo gostilničarji. Duh cepljenja moči in razkrajanja gre svojo pot. Kam bomo prišli, če bo vsaka stroka in vsak stan zahteval svojo zbornico. Bo več teh kakor pa zadrug! Tako zmagujejo z glavami sami Zagrebčani in celo že tisti, ki so se ogrevali za ločeno obrtno zbornico. Pač sad vrtoglave politike in ne preudarnosti!

Sovjeti grozijo. Hitlerjeva vlada v Nemčiji je pričela napram komunistom najostrejšo borbo. Očitno ni to vseč že iz solidarnosti Sovjetom, ki so zagrozili, da bodo popolnoma spremenili svojo zunanjo politiko, če se v Nemčiji takoj ne neha s preganjanjem.

Italijanske dobave Madžarski. Po trditvi »Echo de Paris« je dobavila Italija Madžarski 60 letal in 12 ton ekrazita.

Japonci — zmagovalci. Po vsem znamenitem kitajskem zidu plapolajo japonske zastave v veliko veselje Japoncev, ki trdijo, da so z zavzemenjem celega kitajskega zidu svoje dosegli in da dalje prodirali ne bodo.

Fotografije za legitimacije izdelane od neupravičenih fotografov

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja vse, ki za poslušajo, trgovske potnike in jim morajo v smislu obstoječe naredbe pri- skrbeti potniško legitimacijo s sliko, na razpis kr. banske uprave, po katerem se morajo odklanjati vse slike za legitimacije, ki niso izdelane od poklicnih fotografov. Z ozirom na to okrožnico opozarja zbornica vse tvrdke, katere bodo prošile za »zdajo potniških legitimacij, da ji pošljejo slike, ki bodo opremljene z žigom, odnosno s firno upravičenega fotografa, ker se bodo sicer slike, ki bi bile izdelane od ne-upravičenega fotografa, zavračale.

Obrtniki!

Zavedajte se svoje stanovske dolžnosti in pristopajte k svoji posmrtniški ustanovi »Obrtniška samopomoč«, reg. pom. blagajna v Ljubljani, Beethovnova ulica 10 (palača Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, pritličje levo). Najstarejša ustanova za posmrtnino. Najmanjši mesečni prispevki. Popolnoma varna in sigurna ustanova. Izplačuje posmrtnino hitro, točno in najkulantneje. Dosedaj izplačane posmrtnine preko Din 660.000.—.

Pojasnila daje brezplačno.

Pišite še danes.

»Obrtniška samopomoč«, reg. pom. blagajna v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10.

Občni zbor mariborske mesarske zadruge

Maribor, 8. marca. Minulo nedeljo se je vršil v dvorani hotela Halbwidl občni zbor Združenja mesarjev in izdelovalcev klobas v Mariboru. Prisotna sta bila kot zastopnika zbornice za TOI tajnik dr. Pretnar in mariborske mestne občine mag. svetnik Rodošek. Občni zbor je vodil začasni predsednik Združenja Jernej Fidler. Združenje je v minuli poslovni dobi izredno živahno delovalo. Zlasti mnogo je izvršilo intervencij, posebno zaradi svobodnega klanja na deželi ter špeharstva v mestih Mariboru in Ptuj. Oboje je v kvar ne samo mesarski obrti, ampak tudi skupnosti, ker uničuje našo živinorejo, občine in samo-uprave pa spravlja ob lepe vsote, ki bi jih dobile drugače na trošarini. — Združenje je posredovalo tudi zaradi znižanja klavnih in drugih pristojbin na področju mariborske mestne občine ter je doseglo delno zadovoljiv uspeh.

Finančno stanje združenja je bilo v preteklem letu zadovoljivo. Blagajna izkazuje Din 3661.50 prebitka. Za bodoče poslovno leto se je določil proračun v iznosu Din 18.150.—. Letna članarina ostane Din 75.— za člana. Velikega pomena za mesarsko obrt je

sklep, da se omeji število valencev na ta način, da sme imeti mojster na vsaka dva pomočnika enega vajenca, dalje da se vajenci sprejemajo le v starosti od 16 do 18 let in da se vrši sprejem samo v mesecih julij, avgust, september.

V zadevi špeharstva je sklenil občni zbor, da se izvrši intervencija pri trgovinskem ministru.

Pri volitvah je bila izvoljena naslednja uprava: Načelnik Roman Brezočnik, podnačelnik Jernej Fidler, člani upravnega odbora: Franc Filipič, Vincenc Pirš, Anton Tavčar, Karl Holzknecht, Herman Wögerer, Blaž Serdnšek, Zalokar, Holc, Pavešič in Draš. Namestniki: Urban, Švab, Bach, Wutte in Pantlič. Nadzorstvo: Smolej, Lipovšek, Radi; namestniki Julij Robič, Anton Mulej, Zokalv. — Na zborovanju je izrekel nekaj važnih besed tudi zbornični tajnik dr. Pretnar, ki je podal poročilo o intervenciji zbornice in delegatov mesarskih Združenj v dravski banovini pri banu dr. Marušiču zaradi neupravičenega klanja na kmetih in špeharstva v mestih ter o težkih gospodarskih posledicah, ki jih ima to klanje in špeharstvo za mesarsko obrt.

Ureditev

razmerja učencev in njih odškodnine

(§§ 257. in 267. novega obrtn. zakona)

Delavske zbornice so predložile ministru za trgovino in industrijo osnutek predloga uredbe, ki naj ureja razmerje števila vajencev napram pomočnikom (§ 257. o. z.) in odškodnino vajencem za nji hdelo (§ 267. o. z.). Ti osnutki uredbe se glasijo:

A. Uredba § 257. 1. o razmerju števila učencev napram številu pomočnikov.

Čl. 1. Na osnovi točke 1. § 257. zakona o obrtjih z dne 5. 11. 1931. predpisujem v sporazumu z ministrom socialne politike in narodnega zdravja ter po zaslišanju trgovskih, industrijskih, obrtnih in delavskih zbornic sledeče odredbe o razmerju števila učencev napram številu pomočnikov.

Čl. 2. V obrtjih in trgovinskih obrtjih, kjer delodajalec sam opravlja posle ali pa v družbi dveh pomočnikov, je dopustno imeti enega vajenca.

Več kakor pa enega učenca lahko zaposluje delodajalec in to še po enega na vsake tri povprečno zaposlene pomočnike. V industrijskih podjetjih pripada po en učenec na vsakih pet redno zaposlenih strokovnih delavcev; dopustno pa je imeti do največ petdeset učencev.

Na temelju teh določil bodo izdajale dovoljenja in prepovedi za držanje učencev pristojne inšpekcije dela.

Čl. 3. Za primer, da bi bilo na zahtevo zbornice, združenja, delavske strokovne organizacije ali Delavske zbornice po obrtnem oblastvu prve stopnje za poedino podjetje ali obrat ugotovljeno, da je število učencev v podjetju večje od dopuščenega po čl. 2. te uredbe, prepovedalo bo obrtno oblastvu zaposlovanje vse dotlej, dokler se podjetje ne izkaže, da je za leto dni nazaj razmerje med pomočniki in vajenci urejeno tako, da odgovarja predpisu § 2. te uredbe.

V svrhu odreditve letnega prereza delavcev učencev, dolžni so organi zavarovalnih ustanov dati obrtnemu oblastvu podatke o številu pomočnikov in učencev in to za štiri odrejene termine v letu.

Čl. 4. Podjetja, ki imajo več učencev, kolikor pa bi jih po tej odredbi smela imeti, obdrža še v naprej vse učence.

Čl. 5. Ta odredba postane pravomočna, ko bo objavljena v »Službenih Novinah«.

B. Obrtni zakon §. 267. — Odškodnina za delo.

Učenec pripada po enem dovršenem letu učenja odškodnina za delo. Minister trgovine in industrije bo predpisal

v sporazumu z ministrom socialne politike in narodnega zdravja in po zaslišanju zbornic, obrtnih in delavskih z uredbo posebne odredbe o najmanjših zneskih te odškodnine.

Predlog uredbe, katero so izdelale skupno vse delavske zbornice v državi na podlagi Z 267. o. z., kjer se določuje vajencem za delo minimum odškodnine, se glasi:

§ 1. Delodajalec, ki daje učencu za čas učenja stanovanje in hrano, ni dolžan dati v drugem in tretjem letu nikake nagrade. V 4. letu pa je dolžan dati 20 odstotkov plače, določene v smislu § 5. te uredbe.

2. Delodajalec, ki ne daje učencu za čas učenja stanovanja in hrane, je dolžan dati v drugem letu 40 odstotkov, v tretjem letu 60 odstotkov, v četrtem letu pa 80 odstotkov plače, ki je ugotovljena na način, predpisan po § 5. te uredbe.

§ 3. Delodajalec, ki daje učencu hrano brez stanovanja, mora dati učencu minimalno plačo v višini ene tretjine, a delodajalec, ki daje učencu stanovanje brez hrane, mora dati učencu odškodnino v višini dveh tretjin iznosa, navedenega v § 2. te uredbe.

§ 4. Alko delodajalec da vajencu obleko in jo je vajenec sprejel, tedaj se zniža učencu pravica na odškodnino za vrednost obleke.

§ 5. Plača, ki služi kot osnova za odmerjanje odškodnine v smislu § 1. do 3. te uredbe, je najnižja povprečna zavarovana dnevna OUDZ. Banska uprava bo objavila vsako leto najnižje povprečne zavarovane dnevnice delavskega zavarovanja.

§ 6. Ta uredba dobi veljavnost z dnem objave v »Službenih Novinah«.

Sicer te odškodnine ne bodo kaj visoke, toda bolje je nekaj kakor nič. Zahtevamo samo, da naj se to čim prej tudi uveljavi.

Naš list zaenkrat ne zavzema končne stališča, ker hočemo, da bi slišali tudi mnenje naših čitateljev — obrtnikov. Pripominjamo pa, da se z izdelanim načrtom uredbe o številčnem razmerju vajencev napram pomočnikom nikakor ne moremo strinjati. Smatramo, da je pred vsem pri načelnem stališču našem treba izločiti vmešavanje inšpekcije dela pri vzgoji naših vajencev.

Otvorjamo o tej stvari anketo in prosimo, da se interesi oglasijo v našem listu!

Hugo Rojnik:

Usodni molk

Na moj članek nisem dobil prav nobenega odgovora, pač pa ustmenih vprašanj, ki so izvenela v pomisleke, ustanoviti tako produktivno zadrugo kovinarjev. Predlogov in nasvetov nič, samo pesimistična naziranja. To je malo — da celo nič. Poudarjam: Veliko je obrtnikov mnenja, da je najbolje, če čakajo na boljše čase. Pravijo, sedaj itak nič ne pomaga, če se še tako brigajo za svojo obrt. »Potrpimo, čakajmo!« pravijo. Tak pesimizem je konkurz! Poglejte vendar okoli sebe! Vse se giblje; po malem se jadikuje radi slabega zaposlenja, vendar se išče in tudi najde že kak izhod. Snuje se pač, da se izognejo mrtve točke. Kaj bi bilo, ko bi vsi delavni sloji stali prekrižanih rok in dejali: »Čakajmo, da vidimo, kaj bo?« Danes je drug od drugega odvisev. Kdor omaga, kdor se udaja pesimizmu, zводи tudi druge v propast. Medsebojno je vse povezano v eno delovno enoto. Radi tega se ne sme nobeno kolesce ustaviti.

Seveda pa je potrebno, da najdemo drugo pot, ako današnja ne odgovarja življenjskim potrebam. Ves svet je danes v grozničnem razpoloženju. Vsi gospodarstveniki iščejo izhoda razmišljajo o ukrepih, ki naj pomagajo preko teh težavnih dni.

Že danes pa je gotovo, da se poraja polagoma na svetu povsem drugo gospodarsko načelo, ki narekuje posemezniku, da se strne z enako delujočimi v enoto, v kateri potem skupno rešujejo svoj življenjski standard. Ne stojte torej pasivno ob strani! To bi bil najusodnejši molk! Ako najdete tako lahko soglasje v političnih vprašanjih, zakaj ne bi našli skupno pot na gospodarskem področju? In priznati morate, da je gospodarstvo za vas pač večjega pomena. Ako vas vprašam, če ste zadovoljni z vašim današnjim delom v obrti, že vem vaš odgovor, ne da bi čakal na istega: Ne! Zakaj ne? Ker ni zaslužka. Vzrok: Ni dela, okolica ne more plačati, zato nič ne naročijo. Sedaj se vam pa odpira nov vir dela in zaslužka. To je zadruga! Ne iščite malenkostnih in netehničnih pomislekov. Ustanovitev produktivne zadruge kovinarjev je za te obrtnike življensko važna zadeva. Ob strani pustite osebne mrznje, strankarstvo in osebni egoizem. Vse te kvarne razloge iztrebite pri premišljevanju glede potrebe ustanoviti tako zadrugo. Takrat pa morate priti na čisto jedro, ki se vam bo predstavilo kot edini izhod, preprečiti vaš gospodarski polom.

Mi smo gospodarsko šibak narod. Imamo pa pridne roke in razum. To sta faktorja, iz katerih lahko kujemo našo gospodarsko bodočnost in samostojnost. Strnimo se tedaj v gospodarsko enoto, da rešimo sebe in tovariše obrtnike!

Uvažamo iz inozemstva v pretežni večini lopate, krampe, motike, vile, grablje, pluge, brane, mlatilnice in drugo kmetijsko orodje. Drago jih moramo plačati. Vse te predmete lahko izdelamo sami v omenjeni zadrugi. In to v isti kvaliteti, vendar ceneje. Seveda, posameznik ne bo nič opravil. Mogoče za svojo bližnjo okolico. Vendar se mu ne bo izplačalo. Kaj drugo pa je, ako se strne v delovno silo 10 do 20 obrtnikov kovinarjev, mogoče še več, kar bi bilo hvalevredno. V tem primeru se vrši izdelovanje predmetov po racionalnem sistemu velepodjetij, vendar v delavnih vsakega združene obrtnika in zagotavljam vam, da se bo kaj kmalu dosegla taka kapaciteta, ki bo inozemski dragi fabrikat popolnoma iztrebila. Povpraševanje po naših izdelkih bo stalno naraščalo vsled iste kvalitete, vendar nižjih cen!

Produktivna zadruga vam bo vedno nudila zaslužek. Začetkoma manj, pozneje več, kakor bo s svojimi prvovrstnimi in ceneni izdelki osvojila širni jugoslovanski trg.

S tem pa ni rečeno, da zadruga izgubi svojo samostojnost. Za okolico bo vedno lahko prevzel naročila v izvršitev kakor doslej. Zadruga bo le nudila večjo zaposlitev in stalno delo, tako, da obrat nikdar ne bo počival. Tako bo našel združeni obrtnik zaslužek, ki bo njega in družino gospodarsko opomogel.

Prav rad bi slišal mnenje vseh obrtnikov kovinarjev. To je pa izključeno. Vendar upam, da mi bo na uredništvu dostavljen tehtno mišljen nasvet in odobravanje. Tako bo usodni molk ukinjen in upanje, da dosežejo obrtniki ustanovitev zadruge mogoče.

Zborovanje ljubljanskih mesarjev

Ljubljanska zadruga mesarjev in prekajevalcev je imela pred 14 dnevi svoj občni zbor. Poročilo o uspešnem delu zadruge v preteklem letu je podal predsednik zadruge **Lojze Brecejnik**. V imenu Zbornice je pozdravil občni zbor zbornični svetnik g. **Milko Krapež**, ki je v lepem govoru poudaril potrebo solidarnosti gospodarskih stanov in potrebo skupnega boja proti šušmarstvu. V istem smislu je pozdravil občni zbor tudi načelnik okrožnega odbora **Philip Pristou**.

V tajniškem poročilu se je obširneje poročalo o delu zadruge proti šušmarstvu; žal so imele o šušmarstvu ovadbe le delni uspeh. Mnogo je zadruga intervenirala tudi v davčnih zadevah. Po blagajniškem poročilu je bila odobru izrečena razrešnica, nakar je bila izvoljena nova uprava zadruge.

Na predlog g. Zana je bilo soglasno sklenjeno, da se ustanovi poseben fond za socialno zavarovanje članov in da zadruga pristopi k Zvezi mesarjev. S splošnim odobravanjem je bil nato sprejet predlog **Miroslava Urbasa**, da se pošlje trgovinskemu ministru izjava za skupne zbornice. Sklenjeno je bilo nadalje, da se nedeljski počitek podaljša do konca aprila. Končno so bile še sprejete resolucije, da se odpravi skučni davek na klavno živino in mesto njega pobira občni davek na poslovni promet, da se za davčne zastanke dovolijo v utemeljenih in upravičenih primerih posebne olajšave in da se onusti maksimiranje cen ter pusti prosti konkurenci, da izravna cene.

Zahvala

Po smrti mojega moža g. Jeriha **Mihaela** mi je izplačala »Obrtniška samopomoč«, reg. pom. blagajna v Ljubljani posmrtnino po mojem umrlem soprogu točno in kulantno, za kar se ji tem potom najlepše zahvaljujem in to socialno ustanovo vsakemu obrtniku zelo toplo priporočam.

Gorenja vas-Ribnica, 3. marca 1933.
Antonija Jeriha, vdova.

Obrtniška samopomoč

reg. pom. blagajna v Ljubljani

mi je izplačala po smrti mojega soproga g. Ivana Zamljena, čevljarškega mojstra, pripadajočo posmrtnino hitro, točno in kulantno, zaradi česar je dolžnost, da se temu uglednemu in za obrtnike koristnemu društvu tem pomotom najprilicneje zahvaljujem.

Istočasno priporočam to, posebno v današnjih težkih časih tako prekorsno in važno ustanovo vsem obrtnikom.
Ljubljana, dne 20. marca 1930.

Ivana Zemljan, vdova.

Borza

Ljubljana, Amsterdam 2315.40 — 2326.76,
Berlin 1364.03 — 1374.83, Bruselj 802.18 —
806.12, Carih 1108.35 — 1113.85, London
196.80 — 198.40, Newyork ček 5708.25 —
5736.51, Pariz 225.65 — 226.77, Praga
170.23 — 171.09, Trst 295.18 — 297.58.

Iz organizacij

Občni zbori zadrug. Svoje redne občne zборе so najavile spodnje zadruge in se vrše po dnevih tako-le:

1. Občni zbor **Združenja obrtnikov lesnih strok v št. Vidu nad Ljubljano**, dne 25. marca ob pol 9. uri dopoldne v šolskem poslopu v št. Vidu;
2. **Združenja tesarskih mojstrov v Ljubljani**, dne 25. marca ob 9. uri dopoldne v sejni dvorani zbornice TOI;
3. **Združenja dimnikarjev za dravsko banovino v Ljubljani**, dne 25. marca ob 10. uri dopoldne v dvorani hotela »Metropol«;
4. **Združenja obrtnikov za občine Trata, Oslca, Poljane in Javorje s sedežem v Gorenji vasi**, dne 2. aprila ob 14. uri v prostorih tov. Ivo Sorlija;
5. **Združenja pletilcev za dravsko banovino v Ljubljani**, dne 2. aprila ob pol 10. uri dopoldne v veliki dvorani »Trgovskega doma«;

Naznanilo!

Prosimo vse cenj. naročnike našega koledarčka, da pregledajo odrezke položnic in se prepričajo, če so poslali odpadajoči znesek po pravi položnici. Nekateri so nakazali po napačnih položnicah, da smo jih še enkrat opominjali, kar naj pa oprostite! Kdor smatra, da je bil neopravičeno opominjan, naj nam blagovolj sporočiti kdaj in po kateri položnici je znesek nakazal.

Uprava koledarčka.

6. Kolektivnega obrtnega združenja za kranjskog. sod. okraj na Jesenicah, dne 2. aprila ob 3. uri popoldne v salonu hotela Paar na Jesenicah.

Redna letna skupščina **Združenja obrtnikov v Laškem**. V nedeljo 26. II. t. l. se je vršila v Laškem, v dvorani hotela »Savinje«, redna letna skupščina obrtnikov, katere so se udeležili med drugimi tudi sreski podnačelnik dr. Orožen, podpredsednik Zbornice za TOI Josip Rebek in tajnik O. O. v Celju Drago Zabkar. Soglasno je bila sprejeta predlagana kandidatna lista in tvorijo zdaj odbor gg.: Zupanc Blaž, Cerovšek Jakob, Florenini Luči, Germadnik Ivan, Götter Franc, Kranjc Ivan, Bartol Josip, Kretil Božo, Rajh Josip, Srebot Anton, namestnika: Kreže Martin, Hanžele Jakob, Božič Josip in Babič Vekoslav; v nadzorstveni odbor: Užmah Mihael, Majcen Martin, Jenčič Josip in Sergej Nikolaj; kot delegati v okrožni odbor Zupanc Blaž, Florenini Luči, Hraštnik Mihael, Hanžele Janko, Gačnik Danimir in Aškerc Josip; v častni odbor Prohaska inž. Albert, Osolin Josip, Cencelj Ivan, Smit Vekoslav in Majcen Franc; v pomočniško preizkuševalno komisijo pa Zupanc Blaž, Cerovšek Jakob, Krotič B. in Kranjc Ivan. Predsednik je ostal v naprej g. Blaž Zupanc.

Redna letna skupščina **Združenja židarskih mojstrov in studenčarjev v Ljubljani** se je vršila 4. marca t. l. dopoldne v dvorani Zbornice za TOI. Udeležilo se je 77 članov, Zbornica za TOI sta zastopala podpredsednik Josip Rebek in tajnik dr. Pretnar, okrožni odbor pa predsednik Pristou. Občni zbor je bil zelo živahen, saj je bil tako skrbno pripravljen, da so vsi referati pokazali veliko agilnost uprave in njeno delo. Pri volitvah sta bili predlagani dve listi in je obveljala z večino dobljenih glasov prva s predsednikom g. Jernejem Hlebšem in podpredsednikom g. Živcem na čelu.

Na **Jožefov dan** je imelo Obrtno društvo v Laškem v hotelu g. Tadini-Igričnik svoj letni občni zbor in proslavo obrtniškega praznika sv. Jožefa. Zborovanje je bilo dobro obiskano in je častno potekalo. Glavna točka dnevnega reda je bilo gospodarsko predavanje o obrtniškem položaju. Pri dopolnilni volitvi za izpadle odbornike se je izvolil gg. Uršič Anton, fotograf; Hriberšek Marija, šivilja; Kvartič Konrad, krojač; Kumperger Franc, mizar, vsi v Laškem. Sklenilo se je, da se bo izvedla akcija in se bo socialno pomagalo revnejšim obrtnikom za veliko noč z darili in tudi, da se bo v gospodarskem oziru pomagalo pomoči potrebним tovarišem z denarnimi predujmi. Sklenilo se je tudi, da se prične zopet z rednimi obrtniški sestanki, ki so se svojčasno že tako lepo obnesli.

Laško. Obrtno društvo v Laškem je priredilo na Svečnico svoj tradicionalni obrtniški ples v prostorih hotela Ta-

Dobave in licitacije

Dne 4. aprila t. l. se bo vršila pri poveljstvu mornarice v Zemunu licitacija glede dobave raznega tekstilnega blaga; dne 5. aprila t. l. glede dobave 13 tisoč parov čevljev; dne 6. aprila t. l. pa glede dobave platna. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 6. marca t. l. ponudbe glede dobave 20 plošč železne pločevine. Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 16. marca t. l. ponudbe glede dobave 1000 komadov kremenov za bencinske svetilke.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov rudarskih žag in 2000 kg katrana. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 22. marca t. l. ponudbe glede dobave 8 komadov pločevine, 250 kg ploščatega železa, 275 kg matičnih vijakov, 100 komadov lopat za premog, prozornega in milimet. papirja, 80 komadov tesninskih obročev, 1 transmissijskega jermena ter glede dobave raznega sanitetnega materiala. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede dobave meril. — Direkcija državne železarne Vares-Maidan sprejema do 29. marca t. l. ponudbe glede dobave 300 kilogramov gumbov, 2000 komadov grafitnih obročkov ter glede dobave raznih kemikalij. — Komanda pomorskega vazduhoplovstva v Divuljah sprejema do 10. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1050 kv. metrov furnirja. — Dne 1. aprila t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Uprave državnih monopolov v Beogradu licitacija glede dobave 34.140 kg bencina.

Vršile se bodo naslednje licitacije: Dne 29. marca t. l. pri Komandi savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave 113 kub. metrov drv; dne 30. marca t. l. pa glede dobave živil (fižol, testenine, sočivje, mast, krompir, riž, zdrob, sladkor, olje, čaj, kis, cikorkija itd.); dne 3. aprila t. l. pa pri Komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave živil (čebula, kis, čaj, slivne, testenine, paprika, mast, kava itd. itd.).

Dne 24. marca t. l. se bo vršila pri železniškem polku v Slav. Brodu licitacija glede dobave 1500 kg testenin, 4000 kg krompirja, 2000 kg masti, 200 kilogramov paprike in 3500 litrov kisa. — Dne 8. aprila t. l. se bo vršila pri Komandi kosovske divizijske oblasti v Prištini licitacija glede dobave 14.500 kg petroleja.

Gradbeni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg svinčenega minija in 400 kg mizarškega kleja. — Strojni oddelk Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 27. marca t. l. ponudbe glede dobave 250 m nepremočljivega impregniranega blaga.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 1. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1 tropolnega sklepalca; do 3. aprila t. l. pa glede dobave 3400 kg koruznega zdroba, 40.000 kg pšenične moke, 1200 kg terpentinovog mila, 1400 kilogramov bučnega olja, 800 kg cikorkije, 2000 kg masti, 600 kg sirove kave in 800 kg ječmenove kave.

Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 22. marca t. l. ponudbe glede dobave 215 kg žice; do 24. marca t. l. pa glede dobave 700 kg žice in 100 komadov vrvice za telefonske slušalke. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 23. marca t. l. ponudbe glede dobave kondenzatorjev in 2000 m jeklenih vrvi; do 25. marca t. l. pa glede dobave 30.000 kg cimenta. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 30. marca t. l. ponudbe glede dobave 20 kg jekla.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.

OBRITNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje